

**ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา
จังหวัดสงขลา ในช่วงปี พ.ศ. 2557-2561**

กมลชนก หนูสิงห์¹

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรี ไชยพินิจ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ในช่วงปี พ.ศ. 2557-2561 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ กลุ่มเป้าหมายเพื่อการสัมภาษณ์ จำนวน 3 คน โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ และประชาชนผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา จำนวน 283 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม ทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คำนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 65-70 ปี มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยม 3 สถานภาพหม้าย ประกอบอาชีพเกษตรกร มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านนันทนาการ ด้านความปลอดภัยในชีวิต รองลงมาคือ ด้านการศึกษา และด้านที่อยู่อาศัย ตามลำดับ ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อความต้องการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ได้แก่ อายุ สถานภาพอาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

คำสำคัญ: ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

บทนำ

ในปี พ.ศ. 2561 ประเทศไทยจะมีผู้สูงอายุสูงถึง 1 ใน 5 ของประชากรทั้งหมดและมากกว่าประชากรเด็ก พร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ การประเมินสถานการณ์ผู้สูงอายุในประเทศไทยของมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุ พบว่าประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ คือ มีสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปี ขึ้นไป) เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 20 ในปี พ.ศ. 2561 โดยมีประชากรผู้สูงอายุมากกว่าเด็ก และคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 1 ใน 5 ของประชากรทั้งหมด นอกจากนี้จากการจัดอันดับของประเทศในเอเชียที่มีสัดส่วนการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของประชากรผู้สูงอายุ ในปัจจุบันประเทศไทยเป็นอันดับที่ 2 รองจากประเทศสิงคโปร์ ดังนั้น การมีสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้เห็นว่า ประเทศไทยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเตรียมความพร้อมรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุที่กำลังจะมาถึง เพราะ

---

¹ นักศึกษารัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์

ผู้สูงอายุถือเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดโรคต่าง ๆ สาเหตุมาจากความเสื่อมตามธรรมชาติของร่างกาย และโรคประจำตัวเรื้อรัง ซึ่งต้องได้รับการดูแลที่แตกต่างไปจากผู้ป่วยในกลุ่มอื่น

เทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ต้องดูแลรับผิดชอบประชากรทั้งสิ้น 8,739 คนแยกเป็นชาย 4,317 คนหญิง 4,422 คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 8,739 ครัวเรือน ซึ่งในจำนวนครัวเรือนทั้งหมดนี้มีจำนวนผู้สูงอายุอยู่ 962 คน (สำนักบริหารการทะเบียน อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา, ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2561) ทำให้ผู้วิจัยเกิดข้อสงสัยว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา มีอะไรบ้างที่มีความจำเป็นสำหรับผู้สูงวัย เพื่อนำข้อเสนอแนะจากการศึกษาเป็นแนวทางในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ในช่วงปี พ.ศ. 2557-2561
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ในเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ในช่วงปี พ.ศ. 2557-2561
3. เพื่อนำเสนอข้อเสนอแนะจากการศึกษาเป็นแนวทางในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ โดยรวบรวมข้อมูลหนังสือ ตำรา สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ งานวิจัยต่าง ๆ รวมถึงข้อมูลจากเว็บไซต์ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐาน และอ้างอิงในส่วนของแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสุขภาพอนามัย 2) ด้านการศึกษา 3) ด้านนันทนาการ 4) ด้านที่อยู่อาศัย 5) ด้านความปลอดภัยในชีวิต

2. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบผสมระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา จำนวน 962 คน ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบประมาณค่าสัดส่วน โดยใช้ตาราง Taro Yamane ที่ระดับความน่าเชื่อถือ 95% จากค่าที่ได้จะต้องใช้ตัวอย่าง 283 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยมีกลุ่มเป้าหมายเพื่อการสัมภาษณ์จำนวน 3 คน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีระยะเวลาการศึกษา ระหว่างเดือนมกราคม – มีนาคม 2562

4. ขอบเขตด้านพื้นที่การศึกษา ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ศึกษาในพื้นที่ในเทศบาลตำบล เทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ในช่วงเวลา 2557-2561

สมมุติฐานในการวิจัย

ผู้สูงอายุที่มีข้อมูลส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ในช่วงปี พ.ศ.2557-2561 แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา
2. ทราบถึงระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา
3. สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุให้ดียิ่งขึ้นต่อไป และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุ คือ ผู้ที่ได้มีการเสื่อมถอยพลังทางด้านร่างกาย แต่ในขณะเดียวกันก็คือ บุคคลที่ได้ดำเนินชีวิตมานานได้เรียนรู้ มีประสบการณ์ชีวิต และผ่านการปรับตัวมาอย่างมากมาย (ประนอม โอทกานนท์, 2554, หน้า 101)

ผู้สูงอายุ (พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 มาตรา 3 อ้างถึงใน นันทนา อยู่สบาย, 2557, หน้า 11) หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีสัญชาติไทย

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 1995 อ้างถึงใน นันทนา อยู่สบาย, 2557, หน้า 11) ให้ความหมายของผู้สูงอายุว่า หมายถึง ประชาชนผู้มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (2562) วัยสูงอายุ หรือวัยชรา หมายถึง มนุษย์ที่มีอายุอยู่ในช่วงปลายของชีวิต นิยามของผู้สูงอายุอาจแตกต่างกันไปเมื่อพิจารณาจากแง่มุมต่าง ๆ อาทิ ทางชีววิทยา ประชากรศาสตร์ การจ้างงาน และทางสังคมวิทยา ในทางสถิติมักถือว่าผู้ที่อยู่ในวัยสูงอายุคือบุคคลที่มีอายุ 60-65 ปีขึ้นไป

สิทธิเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุ โดยได้มีการบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุทั้งที่เป็นบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มีบทบัญญัติที่บรรจุหลักการให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุไว้ (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2558, ออนไลน์) ดังนี้

หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย

- มาตรา 40 บุคคลย่อมมีสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ดังต่อไปนี้

(6) เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการหรือทุพพลภาพ ย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอย่างเหมาะสม และย่อมมีสิทธิได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสมในคดีที่เกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ

หมวด 5 แผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

- มาตรา 53 บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวก อันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรี และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ

- มาตรา 80 รัฐต้องดำเนินการตามแผนนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้

(1) คุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษา ปฐมวัย ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัวและชุมชน รวมทั้งต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการ หรือทุพพลภาพ และผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้

- มาตรา 84 รัฐต้องดำเนินการตามแผนนโยบายด้านเศรษฐกิจ ดังต่อไปนี้

(4) จัดให้มีการออม เพื่อการดำรงชีพในยามชราแก่ประชาชน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ อย่างทั่วถึง

สรุปได้ว่า บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติผู้สูงอายุได้ให้ความสำคัญแก่ผู้สูงอายุ โดยการสนับสนุนให้มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือจากรัฐ ตัวอย่างเช่น การจ่ายเงินให้เป็น ค่ายังชีพ การหางานให้ทำ การจัดหาที่พักอาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม หรือแม้แต่กิจกรรมที่เหมาะสม ให้แก่ผู้สูงอายุตามความจำเป็น และให้ได้รับสวัสดิการจากรัฐที่เพียงพอเพื่อไม่ให้ ตกเป็นภาระแก่สังคม เป็นต้น

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความต้องการพื้นฐานของมนุษย์

มาสโลว์ (Maslow, 1943, p. 370 อ้างถึงใน อนงค์นาฏ แก้วไพฑูริย์, 2554, หน้า 14) กล่าวถึง ลำดับของความต้องการต่าง ๆ ของมนุษย์ว่า ต้องเป็นไปตามลำดับขั้นตามความสำคัญ และสามารถยืดหยุ่นได้ เมื่อความต้องการเบื้องต้นได้รับบำบัดแล้วมนุษย์จะให้ความสนใจกับความต้องการขั้นสูงขึ้นเป็นลำดับ ความต้องการเหล่านี้เกิดเหตุผลที่ว่า มนุษย์เป็นสัตว์โลกที่ต้องการเติบโตและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

มาสโลว์ ได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ ไว้ดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ และไม่มีที่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นจะเกิดขึ้น ซึ่งเป็นกระบวนการที่เริ่มต้นตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย

2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมนั้นๆอีกต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง จึงจะเป็นสิ่งจูงใจพฤติกรรมของบุคคล

3. ความต้องการของมนุษย์จะเรียงกันเป็นลำดับขั้น ตามความสำคัญ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์จะให้ความสนใจกับความต้องการระดับสูงขึ้นไปเรื่อยๆ

วัตสัน (Watson, 1985, อ้างถึงใน มณฑิรา เขียวยิ่ง, 2540, หน้า 17 ; นันทนา อยู่สบาย, 2557, หน้า14) ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 2 ระดับดังนี้

1. ความต้องการขั้นต่ำ

1.1 ความต้องการทางด้านร่างกาย ได้แก่ ความต้องการอาหารน้ำอากาศ และการขับถ่าย

1.2 ความต้องการทางด้านจิตใจ ได้แก่ ความต้องการในการมีกิจกรรมทางเพศ ความต้องการในการมีอิสระที่จะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ หรือมีการเคลื่อนไหวที่อิสระ

2. ความต้องการขั้นสูง

2.1 ความต้องการด้านจิตสังคม ได้แก่ ความต้องการได้รับความรักความเอาใจใส่

2.2 ความต้องการทางด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ได้แก่ ความต้องการที่จะบรรลุความสำเร็จ ความสมหวังในชีวิต และได้รับการยอมรับ

จากการศึกษาทฤษฎีความต้องการ พบว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการขั้นพื้นฐานทางร่างกาย เช่น ความต้องการอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค หรือความต้องการทางด้านจิตใจ ได้แก่ ความต้องการในการมีกิจกรรมทางเพศ ความต้องการในการมีอิสระที่จะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ หรือมีการเคลื่อนไหวที่อิสระ หรือความต้องการทางด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ได้แก่ ความต้องการที่จะบรรลุความสำเร็จความสมหวังในชีวิตและได้รับการยอมรับ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังรวมไปถึงความต้องการทางสังคม เช่น การมีส่วนร่วมหรือการได้รับการยอมรับจากคนในสังคม โดยเฉพาะผู้สูงอายุมีความต้องการที่จะให้รัฐเข้ามาดูแลทั้งทางร่างกายและจิตใจ ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม

แนวคิดและขอบเขตเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม

พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 เป็นการส่งเสริมงานด้านสวัสดิการสังคมสำหรับประชาชนทุกคน โดยคำนึงถึงสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การมีส่วนร่วมและการช่วยให้ประชาชนช่วยเหลือตนเองและสังคมได้ซึ่งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี การจัดสวัสดิการสังคม มีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก มีการประกาศยุทธศาสตร์ทางสังคมเพื่อรองรับนโยบาย 3 ยุทธศาสตร์ คือ (สำนักบริการสวัสดิการสังคม, 2555, หน้า 8) ยุทธศาสตร์สังคมไม่ทอดทิ้งกัน ยุทธศาสตร์สังคมเข้มแข็ง และยุทธศาสตร์สังคมคุณธรรม ทั้งนี้

เพื่อแก้ปัญหาเรื่องความเป็นธรรมที่คนจนเหล่านั้นที่พึงจะได้รับ ในที่นี้ นอกจากจะอาศัยเส้นความยากจนหรือเกณฑ์รายได้เพื่อชี้ถึงคนจนหรือคนด้อยโอกาส เพื่อให้ระบบสวัสดิการสามารถกระจายไปได้อย่างทั่วถึง

Friedlander & Apte (Friedlander & Apte, 1980 อ้างถึงใน วันทนีย์ วาสิกะสิน และคณะ, 2547, หน้า 1; นันทนา อยู่สบาย, 2557, หน้า 18) ได้ให้ความหมายว่า สวัสดิการสังคมเป็นระเบียบนโยบาย ผลประโยชน์ และบริการ ซึ่งจะทำให้การดำเนินการจัดบริการต่าง ๆ เป็นไปโดยสอดคล้องกับความต้องการของสังคมเป็นที่ยอมรับกันว่าสวัสดิการสังคมเป็นบริการพื้นฐานที่มีความสำคัญทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว และถาวร เปลี่ยนแปลงจากสถานะที่เคยยากลำบากไปสู่สิ่งที่คาดหวังว่าดีกว่า รวมไปถึงความอุดมสมบูรณ์ในที่สุด

สรุปแล้วสวัสดิการสังคมเป็นงานที่ช่วยพัฒนาทางด้านทรัพยากรมนุษย์อย่างดียิ่งซึ่งถือว่าเป็นหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีทำให้การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างเรียบง่ายและถือว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อมนุษย์ทุกคน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบผสมระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยมีกลุ่มเป้าหมายเพื่อการสัมภาษณ์ จำนวน 3 คน และการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชากรผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา จำนวน 283 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลขอบเขตด้านเนื้อหาที่สร้างขึ้นมาจากการศึกษาแนวคิดต่าง ๆ แบบสอบ ออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคคลของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านสุขภาพอนามัย 2) ด้านการศึกษา 3) ด้านนันทนาการ 4) ด้านที่อยู่อาศัย 5) ด้านความปลอดภัยในชีวิต โดยใช้แบบสอบถามตามมาตรารัดแบบ Likert's Scale

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ เบื้องต้นผู้วิจัยได้ศึกษาถึงรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ด้วยการศึกษา ค้นคว้า และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการรวบรวมจากเอกสารวิชาการ และงานวิจัยต่างๆ เช่น วิทยานิพนธ์ เอกสารทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์ Internet ตลอดจนบทความที่เกี่ยวข้อง จากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาถึงรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative

research) ในการใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) โดยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview) ลักษณะเป็นการสัมภาษณ์โดยใช้คำถามเหมือนกันทุกคน ซึ่งเป็นแนวคำถามชนิดปลายเปิด (open-ended question) ซึ่งเป็นรูปแบบของเครื่องมือวิจัยที่มีความยืดหยุ่นและเปิดกว้าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสำรวจเอกสารทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาวิจัยจากหนังสือตำราเอกสารผลงานการวิจัยและบทความเพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและค่าความเชื่อมั่นไปสอบถามประชากรผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา จำนวน 283 คน ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายใช้ระยะเวลาเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2562

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่า t test และการวิเคราะห์ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (one-way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หรือระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้สูตรตามวิธีของ Scheffe' เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ลักษณะทั่วไปของผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 56.20 มีอายุ 65-70 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.3 มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยม 3 คิดเป็นร้อยละ 59.7 สถานภาพหม้าย คิดเป็นร้อยละ 41 มีอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 45.6 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 36

2. ผลการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือมากที่สุด 3 ด้าน คือ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านนันทนาการ ด้านความปลอดภัยในชีวิต รองลงมาคือ ด้านการศึกษา และด้านที่อยู่อาศัย ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ด้านสุขภาพอนามัย ผลการศึกษาพบว่า ด้านสุขภาพอนามัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีความต้องการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ต้องการได้รับความสะดวกโดยมีช่องทางพิเศษสำหรับผู้สูงอายุในโรงพยาบาล มีสถานบริการสาธารณสุขใกล้บ้าน ต้องการให้สถานบริการของรัฐและเอกชนมีการจัดบริการให้คำปรึกษาทั่วไปแก่ผู้สูงอายุ และต้องการให้มีการจัดบริการการแพทย์ทางเลือกในการดูแล

สุขภาพของผู้สูงอายุ เช่น การแพทย์แผนไทย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมาคือ ต้องการได้รับการรักษาโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย และต้องการได้รับการเยี่ยมบ้าน การให้คำปรึกษาแนะนำการดูแลสุขภาพโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

2.2 ด้านการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีความต้องการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ต้องการได้รับความรู้ที่จำเป็นกับผู้สูงอายุ โดยเฉพาะเรื่องการดูแลสุขภาพ และศาสนา โดยรัฐสนับสนุน รองลงมาคือ ต้องการให้ชุมชนมีการรณรงค์ปลูกจิตสำนึกและตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ และต้องการได้รับความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพที่เหมาะสมซึ่งมีการเผยแพร่ทางสื่อ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ต้องการได้รับการฝึกอบรมทักษะทางอาชีพของผู้สูงอายุ

2.3 ด้านนันทนาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีความต้องการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ต้องการให้มีการลดราคาค่าโดยสารยานพาหนะ ระหว่างจังหวัดแก่ผู้สูงอายุในช่วงเทศกาลต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้ท่องเที่ยวและพักผ่อน ต้องการให้มีการจัดสถานที่ในสวนสาธารณะ สนามกีฬา สำหรับออกกำลังกาย และพักผ่อน อย่างเหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมาคือ ต้องการให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการดูแลผู้สูงอายุมีการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ และเครือข่ายผู้สูงอายุระหว่างท้องถิ่น

2.4 ด้านที่อยู่อาศัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีความต้องการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ ระดับมาก 1 ข้อ และระดับน้อยที่สุด 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ต้องการให้รัฐจัดสวัสดิการสถานสงเคราะห์คนชราประเภทไม่เสียค่าใช้จ่าย รองลงมาคือ ต้องการให้มีการจัดตั้งสถานสงเคราะห์คนชราในระดับตำบล และต้องการให้มีการจัดโครงการแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ต้องการเข้าไปอาศัยในสถานสงเคราะห์คนชรา

2.5 ด้านความปลอดภัยในชีวิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีความต้องการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ได้แก่ ต้องการให้มีระบบรักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้สูงอายุในอาคารสถานที่สาธารณะ และต้องการให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุจากการถูกทารุณกรรม ถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย และถูกทอดทิ้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมาคือ ต้องการให้มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในอาคารสถานที่สาธารณะแก่ผู้สูงอายุ เช่น ทางเดิน ห้องสุขา

3. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่ทำให้เกิดความต้อการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน สรุปผลได้ดังนี้

- เพศ ผลการเปรียบเทียบเพศต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลทำให้เกิดความต้อการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- อายุ ผลการเปรียบเทียบอายุต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความต้อการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า มีความต้อการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในด้านการศึกษา และด้านที่อยู่อาศัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบด้านความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffé พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 60-65 ปี กับอายุ 80 ปีขึ้นไป อายุ 65-70 ปี กับอายุ 80 ปีขึ้นไป และอายุ 70-75 ปี กับอายุ 80 ปีขึ้นไป มีความต้อการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ มีความต้อการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 60-65 ปี กับอายุ 75-80 ปี มีความต้อการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านที่อยู่อาศัย โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ มีความต้อการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- ระดับการศึกษาสูงสุด ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความต้อการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า มีความต้อการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในด้าน ที่อยู่อาศัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบด้านความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffé ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาน้อยกว่า ม. 3 กับระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และ ม. 3 หรือ มศ. 3 กับระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความต้อการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านที่อยู่อาศัย โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ มีความต้อการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- สถานภาพการสมรส ผลการเปรียบเทียบสถานภาพการสมรสต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความต้อการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- อาชีพ ผลการเปรียบเทียบอาชีพที่ต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความต้อการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ โดยภาพรวมและราย

ด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความต้องการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในด้านที่อยู่อาศัย และความปลอดภัยในชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบด้านความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffé ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับราชการ กับ แม่บ้าน รับจ้างทั่วไป ค้าขาย เกษตรกร และผู้ว่างงาน มีความต้องการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านที่อยู่อาศัย โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ มีความต้องการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านความปลอดภัยในชีวิต โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- รายได้เฉลี่ยต่อเดือนผลการเปรียบเทียบรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความต้องการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความต้องการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในด้านการศึกษา และด้านที่อยู่อาศัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการเปรียบเทียบด้านความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffé ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 3,000 บาท กับ 3,001-5,000 บาท น้อยกว่า 3,000 บาท กับ 10,001-15,000 บาท และน้อยกว่า 3,000 บาท กับ 15,001-20,000 บาท มีความต้องการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ มีความต้องการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 3,000 บาท กับ 3,001-5,000 บาท และน้อยกว่า 3,000 บาท กับ 20,001 บาทขึ้นไป มีความต้องการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ด้านที่อยู่อาศัย โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ มีความต้องการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ยอมรับสมมติฐานหลักปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อความต้องการได้รับการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ได้แก่ อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

5. การวิเคราะห์ประเด็นความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านความปลอดภัยในชีวิต สรุปได้ดังนี้

5.1 ด้านสุขภาพอนามัย ผู้ให้ข้อมูลทุกคนให้สัมภาษณ์ในทางเดียวกันว่า “หน่วยงานเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา มีการแบ่งหน่วยงานออกเป็น 2 กอง ในการดูแลผู้สูงอายุ คือ กองการศึกษา และ กองสาธารณสุข โดยทางเทศบาลมีกลุ่มสำหรับดูแล

ผู้สูงอายุ คือ เจ้าหน้าที่ของกองการศึกษา และเจ้าหน้าที่ของกองสาธารณสุข เพื่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ โรงพยาบาลเทศบาล คลินิกเวช มาดูแลและจัดการประชุมผู้สูงอายุ อันดับแรก คือ การตรวจสุขภาพประจำเดือน จะมีการพบปะผู้สูงอายุในวันศุกร์ที่ 2 ของเดือน ซึ่งผู้สูงอายุในเขตเทศบาลให้ความร่วมมือดีมาก ในส่วนของการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ มีการตรวจวัดความดัน วัดน้ำตาลในเลือด มีหน่วยพยาบาลให้คำปรึกษาแนะนำการดูแลสุขภาพ โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งทางเทศบาลจะทำงานร่วมกับโรงพยาบาล และคลินิกเวช โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย”

5.2 ด้านการศึกษา ผู้ให้ข้อมูลทุกคนให้สัมภาษณ์ในทางเดียวกันว่า “หน่วยงานเทศบาลตำบลเทพา ในการดูแลผู้สูงอายุ โดยกองการศึกษา จะมีการพบปะผู้สูงอายุในวันศุกร์ที่ 2 ของเดือน มีการให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพ การทานอาหาร ในวันที่ตรวจสุขภาพประจำเดือน คือในวันศุกร์ที่ 2 ของเดือน และมีการฝึกอบรมด้านอาชีพ เช่น การรวมกลุ่มกันทำน้ายาล้างจาน และ ดอกไม้จันทน์ เป็นต้น มีการเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้แสดงความสามารถ เช่น การเผยแพร่ภูมิปัญญาในการทำอาหารพื้นบ้าน”

5.3 ด้านนันทนาการ ผู้ให้ข้อมูลทุกคนให้สัมภาษณ์ในทางเดียวกันว่า “หน่วยงานเทศบาลตำบลเทพา ในการดูแลผู้สูงอายุมีการเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้เสนอความคิดในเรื่องของกิจกรรมที่ต้องการจะทำ เช่น ผู้สูงอายุที่เป็นเครือข่ายของผู้สูงอายุในอำเภอเทพา และผู้สูงอายุของจังหวัดสงขลา ได้จัดการประชุมอย่างต่อเนื่องในการทำกิจกรรมร่วมกันในแต่ละเดือน”

5.4 ด้านที่อยู่อาศัย ผู้ให้ข้อมูลทุกคนให้สัมภาษณ์ในทางเดียวกันว่า “หน่วยงานเทศบาลตำบลเทพา ในการดูแลผู้สูงอายุ มองว่าในอนาคตมีแนวคิดในการจัดตั้งสถานที่เพื่อเป็นที่พึ่งของผู้สูงอายุ คือ โครงการฝากผู้สูงอายุไว้กับเทศบาล ซึ่งเป็นโครงการที่ฝากผู้สูงอายุไว้กับเทศบาลในเวลากลางวันที่ลูกหลานออกไปทำงาน แต่ไม่มีการนอนค้างคืน”

5.5 ด้านความปลอดภัยในชีวิต ผู้ให้ข้อมูลทุกคนให้สัมภาษณ์ในทางเดียวกันว่า “หน่วยงานเทศบาลตำบลเทพา ในการดูแลผู้สูงอายุ สำหรับห้องน้ำสาธารณะ ในสวนสุขภาพที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลเทพา ได้ปรับปรุงห้องน้ำสาธารณะเพื่อให้ผู้สูงอายุสะดวกในการใช้งาน เหมาะสมกับผู้สูงอายุมากขึ้น โดยเพิ่มในส่วนของราวจับ และมีเจ้าหน้าที่รักษาความสงบและความปลอดภัยในส่วนอาคารสถานที่สาธารณะ มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่สาธารณะแก่ผู้สูงอายุ เช่น ทางเดิน ห้องสุขา”

ข้อเสนอแนะในการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ในช่วงปี พ.ศ. 2557-2561 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อนำเสนอข้อเสนอแนะจากการศึกษาเป็นแนวทางในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในอนาคต ดังนี้

1.1 ด้านสุขอนามัย ต้องการได้รับความสะดวกโดยมีช่องทางพิเศษสำหรับผู้สูงอายุ ในโรงพยาบาล มีสถานบริการสาธารณสุขใกล้บ้าน การให้สถานบริการของรัฐและเอกชนมีการ

จัดบริการให้คำปรึกษาทั่วไปแก่ผู้สูงอายุ การให้มีการจัดบริการการแพทย์ทางเลือกในการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ เช่น การแพทย์แผนไทย การได้รับการรักษาโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายและการได้รับการเยี่ยมบ้าน การให้คำปรึกษาแนะนำการดูแลสุขภาพโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

1.2 ด้านการศึกษา ต้องการได้รับความรู้ที่จำเป็นกับผู้สูงอายุ โดยเฉพาะเรื่อง การดูแลสุขภาพ และศาสนา โดยรัฐสนับสนุน การให้ชุมชนมีการรณรงค์ปลูกจิตสำนึกและตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ การได้รับความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพที่เหมาะสมซึ่งมีการเผยแพร่ทางสื่อ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และการได้รับการฝึกอบรมทักษะทางอาชีพของผู้สูงอายุ

1.3 ด้านนันทนาการ ต้องการให้มีการลดราคาค่าโดยสารยานพาหนะ ระหว่างจังหวัดแก่ผู้สูงอายุในช่วงเทศกาลต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้ท่องเที่ยวและพักผ่อน การให้มีการจัดสถานที่ในสวนสาธารณะ สนามกีฬา สำหรับออกกำลังกาย และพักผ่อน อย่างเหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ การให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการดูแลผู้สูงอายุ และมีการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ และเครือข่ายผู้สูงอายุระหว่างท้องถิ่น

1.4 ด้านที่อยู่อาศัย ต้องการให้รัฐจัดสวัสดิการสถานสงเคราะห์คนชราประเภทไม่เสียค่าใช้จ่าย การให้มีการจัดตั้งสถานสงเคราะห์คนชราในระดับตำบล การให้มีการจัดโครงการแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ และการเข้าไปอาศัยในสถานสงเคราะห์คนชรา

1.5 ด้านความปลอดภัยในชีวิต ต้องการให้มีระบบรักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้สูงอายุในอาคารสถานที่สาธารณะ การให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุจากการถูกทารุณกรรม ถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย และถูกทอดทิ้ง และการให้มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในอาคารสถานที่สาธารณะแก่ผู้สูงอายุ เช่น ทางเดิน ห้องสุขา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในด้านอื่นๆ เพิ่มเติมเพื่อเป็นแนวในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้นต่อไป

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2562). *สิทธิและสวัสดิการผู้สูงอายุ*. ค้นเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2562. ที่มา www.egov.go.th/

ข้อมูลเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา. (2562). *ข้อมูลทั่วไปเทศบาลตำบลเทพา*. ค้นเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2562. ที่มา <http://www.thephacity.go.th/>

นันทนา อยู่สบาย. (2557). *ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลศิระชะจรเข้้น้อย อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารทั่วไป), มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ประนอม โอทกานนท์ (2554). *ชีวิตที่สุขสมบูรณ์ของผู้สูงอายุ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550. (2554). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2550. พิมพ์ครั้งที่ 2*. กรุงเทพฯ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546. (2546). *พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546*. กรุงเทพฯ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2562). *วัยสูงอายุ หรือวัยชรา*. ค้นเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2562. ที่มา <http://www.th.wikipedia.org/>
- สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย. (2559). *รายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย.
- สำนักบริหารการทะเบียน อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา. (2561). *สถิติจำนวนประชากร*. ค้นเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2561. ที่มา <http://www.thephacity.go.th/>
- อนงค์นาฏ แก้วไพฑูรย์. (2554). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของฝ่ายทะเบียนที่ว่าการอำเภอเมืองจังหวัดนครสวรรค์*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต (สาขารัฐประศาสนศาสตร์), มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.